

نویسنده: نوآوری های استاد مطهری

فیض فطرت

احمد بهمنی

سرشناسه	: همایش بین‌المللی اندیشه‌های فلسفی استاد شهید مرتضی مطهری (۱۳۹۳: قم)
عنوان و نام پدیدآور	: نوآوری‌ها و تواناندیشی‌های استاد مطهری فیلسوف فطرت / احمد بهشتی
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی علامه مرتضی مطهری، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	: ۹۶ ص
شابک	: 978-600-94254-0-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸ -- کنگره‌ها
موضوع	: مجتهدان و علما -- ایران -- کنگره‌ها
شناسه افزوده	: بهشتی، احمد، ۱۳۱۴ -
رده بندی کنگره	: BP ۷/۱۳۹۳ ۱۳۹۳۶ م/۶
رده بندی دیویی	: ۲۸۲/۲۹۷
سازمان کتابشناسی ملی	: ۳۲۹۵۱۱

نوآوری‌ها و تواناندیشی‌های

استاد مطهری فیلسوف فطرت

احمد بهشتی

© حق چاپ: ۱۳۹۳، بنیاد علمی و فرهنگی استاد شهید مرتضی مطهری

ویراستار: زینب صالحی

چاپ اول:

صفحه پرداز: عباس محبعلی

گل روی جلد اثر استاد پرویز اسکندری‌پور خرمی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۲۵۴-۰-۲

ISBN: 978-600-94254-0-2

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

نشانی: تهران- بلوار میرداماد- بعد از مترو به سمت غرب- شماره ۱۸۳

تلفن: ۲۲۹۰۳۹۰۸

نمابر: ۲۲۹۰۶۹۲۰

www.motahari.ir

info@motahari.ir

فهرست

۱۱ / مقدمه

۱۳ / تخریب

۲۵ / بر مسند سخنوری و اندیشه

۹ / در سنگر دفاع از

۵ / در حوزه قرآن و حدیث

۶۱ / در حوزه تبیین و نقد اندیشه‌های کلامی و فلسفی

۸۵ / خاتمه

۹۱ / پی‌نوشت‌ها

۹۴ / فهرست منابع

سخن ناشر

امروز که کتاب حاضر در تیسرین آیه شخصیتی و فکری متفکر شهید آیت الله استاد مرتضی مطهری منتشر می شود حدود سیزده هزار روز از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلام ایران می گذرد. شگفت نیست که در این مدت ده ها مسئله علمی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فقهی خودنمایی کرده یا سر به روی شگفت آن است که در این سی و سه سال، ارباب اندر دین پژوهش های خود در مسائل فکری جامعه به اندیشه های کبریا بیش از همه توجه نشان داده یا ارجاع داده اند که بیش از هشتاد روز از این ایام را درک نکرده و در واقع با هیچ یک از آنچه پس از انقلاب لباس مسئله پوشیده، مواجه نبوده است. جایگاه استاد

مطهری کدام است که پژوهشگری که به دنبال کنکاش در باب مسئله‌ای کهنه یا نو در عرصه تفکر دینی است - رابطه ایران و اسلام باشد یا حجاب، حافظ باشد یا حکمت متعالیه، فلسفه اخلاق باشد یا تفسیر قرآن، سکولاریسم باشد یا مسئله ربا - خود را بی‌نیاز از تدقیق مجدانه در دیدگاه استاد شهید نمی‌بیند؟

راهنمایی از چنین جایگاه منحصر به فردی در اندیشه معاصر، ما را از پاسخ به این پرسش معذور می‌دارد که چرا «بنیاد علمی و فقهی استاد شهید مرتضی مطهری» تلاش خود را مصروف شناسایی این فکر بزرگ کرده است.

معاونت پژوهش تلاش دارد در سطوح مختلف در جهت معرفی شخصیت و اندیشه استاد گام بردارد و نیز با انجام پژوهش‌های جدید همگام با تحولات فکری روز، در حد توان خود جامعه اسلامی را از این باب آگاه سازد که طرح در دست اجرای تدوین دانشنامه استاد مطهری در این جمله است.

نوشتاری که تقدیم خوانندگان می‌شود به رسم استاد معزز آیت‌الله دکتر احمد بهشتی یکی از شاگردان برجسته استاد شهید است که سال‌ها از نزدیک با آن فیلسوف شهید حشرونیر دانشمند و پایان‌نامه خود را نیز زیر نظر ایشان نگاشته‌اند. طبعاً توصیف شخصیت، رفتار و افکار استاد از زبان چنین شخصیتی به ویژه

برای نسلی که استاد را درک نکرده است بسیار مغتنم است. معاونت پژوهش بنیاد علمی فرهنگی استاد شهید مرتضی مطهری ضمن تشکر صمیمانه از نویسنده محترم از خداوند متعال مسئلت دارد در راه ترویج و تعمیق اندیشه‌های ناب اسلامی مشمول عنایات ویژه حضرتش قرار گیرد.

معاونت پژوهش

www.ketab.ir

مقدمه

استاد مطهری از نوادر روزگار بود. او عمیق، کوتاه و مختوم به شهادت، و بسیار باکیفیت و بابرکت داشت. به معنی او در علوم عقلی و نقلی امتیازی برجسته بود که او را از امثال و همکمانان اقران فراتر می برد و دوست و دشمن را به حیرت می افکند. در فقدانش بسیاری به ویژه دو استاد گرانمایه اش، یعنی امام راحل و علامه طباطبایی، غمگین شدند و در سوگ و ماتمش اشک ریختند، و جمعی بسیار اندک، که خفا را در پیش دیدن انوار تابناک آن خورشید فروزنده را نداشتند، خوشحال گردیدند. نگارنده، که سال ها افتخار شاگردی، مجالست، معاشرت و استماع با آن استاد گرانمایه و کم نظیر را داشته، از لحاظ علمی، ادبی، و اخلاقی از محضر پرفیض بهره های وافر برده است؛ هرچند از محضر اساتید بزرگوارش، همچون آیت الله بروجردی، امام خمینی و علامه طباطبایی،

قدس الله اسرارهم، نیز بهره‌ها برده است.

او شمع‌ی فروزان بود که از جان و روان و قلب پرمایه خود، مایه می‌گذاشت و محیط را روشنی و فروغ می‌بخشید و پرده‌های جهل و وهم و عناد و نابخردی و غرض‌ورزی را می‌شکافت. افسوس که پیش از آنکه به پایان عمر طبیعی خود برسد، دستی خیانت‌کار، کثیف و پلید از آستین معاندی درآمد و زمین را به خون پاکش رنگین کرد، و صد البته که عرشیان به یاریدار صبح پرفروغش شاد و مسرور شدند: رحمة الله علیه رحمةً واسعة. در این نوشتار می‌کوشیم نوآوری‌ها و نواندیشی‌های آن استاد علامه را در پنج بهره بربررسی کنیم:

۱. تدریس.

۲. سخنوری و نویسندگی.

۳. دفاع از دین در مسرور عقاید و فروغ.

۴. قرآن‌پژوهی و بهره‌گیری از مآارف اهل‌بیت (ع)؛

۵. نقد و تبیین اندیشه‌های کلامی و فلسفی.

در خاتمه توضیح داده‌ایم که توسعه فطرت، نظریه‌ای است که استاد مبدع آن است؛ از این رو او را فیلسوف فطرت نامیده‌اند. از خدای متعال درخواست توفیق می‌کنیم تا بتوانیم در این نوشتار بهره‌ای از بی‌کران استاد را ادا کنیم.